

UDL

NÚMERO 22 - NOVEMBRE-DESEMBRE 1996

PRENSA
TORONA

CONSERVES

Rosselló

Tàperes - Olives - Bacallà - Vinagre - Olis

ROSSELLÓ MALLORCA:

CTRA. DE INCA A ARTÀ, KM. 9.
07430 LLUBÍ - MALLORCA
TELS. (971) 52 20 29 - 52 22 11
FAX. (971) 52 25 54

ROSSELLÓ SEVILLA:

CTRA. SEVILLA A PUEBLA, KM. 10.
APARTADO DE CORREOS Nº 27
41100 CORIA DEL RIO - SEVILLA
TEL. (95) 477 08 88 • FAX. (95) 477 46 63

Pub

6 caïres i 3 roperos

Doctor Fleming, 1 • Tel. 52 25 40 • Llubí

Perruqueria

Tomeu "Titina"

Home - Dona

Plaça des Mercat, 11
Tel. 52 00 47

Sineu
Tancat els dilluns i divendres

Construccions

Vicenç Bergas

Carrer Roca Llisa, 67
Tel. 52 21 04

TALLER
CAN RIERA S.L.

Taller mecànic
xapa i pintura

Servei públic de transports amb grua

Carrer de la Carretera, 5

Tel. i Fax: 52 22 37

Edita:

Associació Cultural Udol
Dipòsit legal: PM-253-1993

Equip de redacció:

Caterina Gelabert i Perelló
Biel Gelabert i Perelló
Esperança Llompart i Vanrell
Maria Antònia Molines i Ramis
Xisca Munar i Ferrer
Xesc Perelló i Felani

Portada:

Rosa Cladera Ballester

Fotografia:

Foto Planas
Udol

Publicitat:

Esperança Llompart i Vanrell
C/Bernat Coll, 2
Telèfon: 52 25 27

Han col.laborat:

Miquel Cladera i Ramis
Jordi Cladera Ramis
Miquel Guardiola Capó
Club d'Esplai "Es Turó"
Joan Galma Contestí
Biel Perelló Perelló
Biel Frontera Gelabert
Grup Espeleo Llubí
Toni Gelabert Perelló
Antoni Contestí Vives

Assessorament lingüístic:

Antoni Contestí i Vives
Sílvia Ribes i Nicolau

Correspondència:

Revista Udol
C/Traginers, 51
07430 - Llubí
Telèfon: 52 23 12
Fax: 52 21 14

Imprimeix:

TIRRENA, S.A.

TEL: 55 52 12

C/ Pintor Joan Gris, nº 2
MANACOR

500 exemplars

**Els articles publicats en aquesta
revista sols expressen l'opinió
dels seus autors**

EDITORIAL

EDITORIAL CONJUNTA DE L'ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA DE MALLORCA

LA PREMSA FORANA: DE PREMSA FOLKLÒRICA A PREMSA IGNORADA

Des dels anys 1978-80, en què es treballava molt per constituir i posar en marxa la nostra Associació, fins a l'actualitat han passat prop de vint anys. Els objectius aconseguits des de llavors són molts i, tal vegada, el més important ha estat la consolidació i la unió de l'APFM (Associació de Premsa Forana de Mallorca).

Aquests darrers anys, el sòtil de publicacions associades s'han mantingut entorn de les cinquanta, amb els alts i baixos propis d'una entitat tan diversa com revistes hi ha associades. Amb els anys s'ha aconseguit que les institucions hagin participat d'aquest creixement i consolidació, fins el punt que els ajust econòmics han pogut satisfer més d'una revista en crisi. També és veritat que per als setmanaris aquests ajusts no han estat més que testimonials, i és en aquest aspecte on volem centrar aquesta queixa.

La premsa diària de Palma absorbeix la pràctica totalitat de la publicitat que les grans institucions públiques, Govern Balear i Consell Insular de Mallorca, destinen per promocionar-se i/o donar a conèixer els seus objectius. No debades, la premsa diària rep el que està en el seu dret a l'hora de demanar publicitat. La premsa forana rep, justament, les miques d'aquests ajuts institucionals.

Fins el moment, els polítics ha firmat pocs concerts econòmics amb l'APFM, la majoria per la seva contribució a la normalització lingüística, tot i que la premsa forana havia estat peonera en aquesta tasca; la seva difusió actual en català és possible gràcies a l'esforç comú de moltes de les publicacions associades. Cinquanta revistes que, per mitjana mensual, sumen un total de 98.000 exemplars de tiratge, i molt més de difusió i lectura. I, encara, pareix que demanam diners en un cap de cantó amb un capellet de palmes. També som conscients que la nostra premsa no pot viure determinada pels ajuts institucionals i que ens hem d'espavilar: no dormir a la serena, com diuen pel poble.

Hem natingut una fidelitat constant a les institucions, que, molt sovint, no ens han valorat suficientment. A l'hora de respectar els concerts, hem complert i hem procurat ser equànimes amb tothom, i aquesta equanimitat ha permès la unió dins l'Associació. Però, davant el futur imminent que ens espera, en que la professionalització i la competència faran trontollar les petites revistes associades i les que puguin nèixer, cal pegar un crit ben fort perquè les institucions ens tinguin en compte a l'hora de distribuir els barems publicitaris que marquen. Ho repetim: **la premsa forana no pot ser ignorada per les retallades pressupostàries**. El nostre compromís va molt més enfora, i hem mostrat proves evidents de complir els nostres convenis. Als pobles, on la premsa diària no tracta directament la informació i no té la fidelitat que ofereix la premsa forana, aquesta sempre serà una garantia per les persones que hi viuen.

Esperem, aleshores, que amb vista a l'any que ve, les autoritats polítiques ho tinguin més clar.

Informació: Biel Gelabert i Perelló

LA FIRA

BREU HISTÒRIA DEL MERCAT I SA FIRA DE LLUBÍ

Antoni Gelabert i Ramis amb la seva segona dona i cinc dels seus fills

Quan Llubí s'independitzà de Muro, allà l'any 1836, els llubiners ja celebraven mercat a la Plaça de na Perdiu, recinte popularment conegut per "sa Creu de can Perejaume", just al començament de sa Coma, avui continuació del carrer de sa Creu. Uns quants anys poc després, però, el dit mercat desaparegué per raons que no coneixem documentalment, si bé oralment els nostres avantpassats ens han dit que fou per represàlies (el mercat era per hortelans murers, i de tant en tant per guardes de mulats de la comarca), i, per altra banda, possiblement, per les bregues tribals entre murers i llubiners. Aleshores, uns i altres es pedregaven quan es topaven prop del terme. També havia d'anar amb peus de plom aquell que volia festejar d'un poble a l'altre. Fos pel que fos, doncs, el mercat de Llubí es fongué com espelma de cinc cèntims fins a no quedar ni el ble. Ja devers l'any 1896, en Toni Gelabert i Ramis "Coramet" inicià un nou mercat amb arbres de planter, la major part amb ametllers de plantada, a sa Plaça (avui Plaça de l'Església), la qual, llavors, només era una tercera part de gran de l'actual. Dit mercat, sempre en dimarts, començà a créixer i a donar-se a conèixer per tot arreu de Mallorca. Doncs, Mestre Vidal (Joan Vidal i Vaquer, mestre nacional que feia escola a Llubí), davant un mercat tant exitós, parlà amb Toni Coramet per si hi havia cap possibilitat de fer fira a Llubí. En Toni Coramet freqüentava tots els mercats i fires de l'Illa, i fins i tot els de València i Alacant, de on portava els arbres de planter, i per ell li fou fàcil convidar a mercaders i firaires a fer fira a Llubí el primer dimarts després de santa Catalina, o sia el dimarts següent de la darrera fira de sa Pobla. I l'any 1913, amb el suport del batle Jaume Llabrés "Cortaneta", tingué lloc la primera fira de Llubí, per tot arreu coneguda com "sa Darrera Fira de s'Any". En Toni Gelabert i Ramis tot just havia edificat la casa de davant l'Ajuntament, avui coneguda per "ca na Vivota", on hi establí fonda i lloc per jeure. El primer any, en Toni Coramet convidà a plat calent a tots els firaires, que ompliren sa Plaça i el carrer de sant Feliu fins a sa Creu de son Jordà. Any a any, sa Fira ha anat creixent, si bé hem perdut el privilegi de celebrar "sa Darrera Fira de s'Any", però encara

som a temps a fer-la més popular.

Biel Frontera

ARTISTES SOLIDARIS

Del 22 al 26 de novembre va estar oberta l'exposició "Artistes Solidaris per al Burundi" muntada per Veïns Sense Fronteres i Apotecaris Solidaris al Centre de la Tercera edat. L'exposició estava destinada a despertar la solidaritat dins cada un de nosaltres i per a recaptar doblers pel Burundi. Els quadres de l'exposició podien ser adquirits pels visitants i els doblers seran destinats en fins humanitaris. A continuació Veïns sense Fronteres i Apotecaris Solidaris varen oferir una conferència sobre el Tercer Món i el 0'7%.

DEFESTA ES PRESENTA

"Herbes Dolces": per emmoixar-se amb la música.

El 23 de novembre DEFESTA va organitzar una diada de cultura popular a Llubí. DEFESTA és un grup que vol que la Cultura Popular pugui assolir el nivell de normalitat que li pertoca, que pugui ser un fet normal i no un folklorisme. El matí començaren amb una jornada de debat dels xeremiers de Mallorca. Al teatre els xeremiers exposaren les seves ponències i discutiren sobre el tema de les xeremies. El capvespre després de la cloenda de la jornada tenien preparat un recital de música popular amb "Sis Som", que no pogueren assistir i els substituïren "Herbes Dolces", els Xeremiers i Flabiolers de Sant Joan i s'afagí a l'acte na Bel Cerdà, membre de "Sis Som". Més tard a la Plaça de l'Església hi va hever una ballada popular amb els grups Aliorna, Xaloc i Al-Mayurqa. Per la gent que no tenia tanta ballera hi havia una torrada de botifarrons i llangonissa. Cal esmentar la poca serenitat d'alguns que per no poder esperar un moment a la coa passaven a tota la gent i encara, fent-se els graciosos, s'enorgullien de la proesa. La festa va acabar com s'ha d'acabar una bona festa amb la panxa plena i la gent contenta, principalment la gent de fora poble, ja que per veure algun llubiner l'havies de cercar una estona. Pareix que la gent forana estava més assabentada d'aquest esdeveniment cultural que els mateixos llubiners perquè molts quedaren estranyats quan arribaven a la Plaça de la gentada que hi

havia i de trobar-s'hi una festa.

ACTE D'HOMENATGE A LA FAMÍLIA ALOMAR-POQUET

A punt de destapar la placa en honor al capellà "Poquet"

La Plaça que duu el nom de Jeroni Alomar Poquet va ser inaugurada anteriorment amb la presència del President Jaume Mates. A l'acte d'inauguració no hi assistiren els familiars del capellà afusellat pels feixistes l'any 1937. Aleshores el dia de la Fira es feu un homenatge a la família Alomar-Poquet.

BUNYOLS I MISTELA

Greixoneres per un regiment. Mai falten a la fira

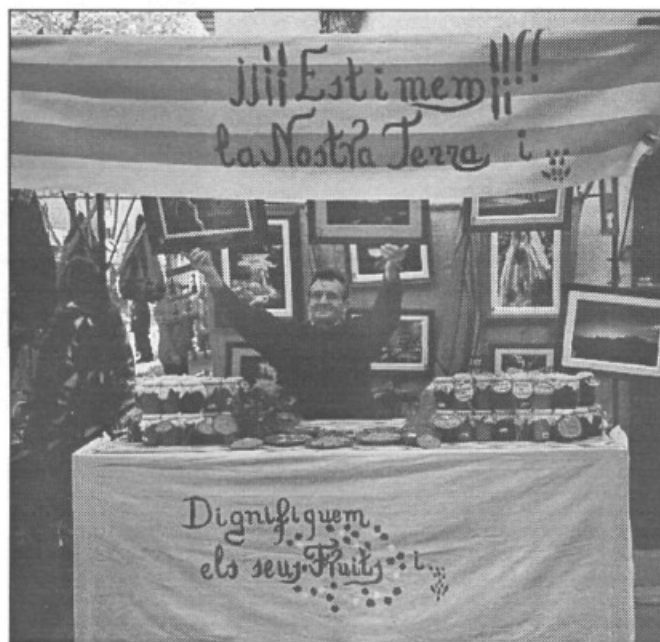
La Tercera Edat va organitzar una ballada de ball d'aferrat

Ambient de fira, molt de mirar i...

Tota casta de sanalla, tu paga i calla

Estimem la nostra terra que aquesta és la nostra guerra

quan la Fira ja havia entrat en hores baixes. A la Plaça de l'Església vareu poder tastar els bunyols fets per les nostres mares i padrines, pareix que cada any són més gustosos, perquè les coses fetes amb amor són més bones. Per acompanyar els bunyols un tasset de mistela va perfecte i així s'ha de fer, sense abusar de cap de les dues coses es pot disfrutar d'un bon aperitiu per entrar amb gana al sopar.

COMENÇAMENT CAÒTIC DELS CURSETS

Curset de brodat: 26 de novembre: les senyores inscrites hagueren de començar el curset a la sala on hi havia l'exposició d'Artistes Solidaris. La gent que anava a visitar l'exposició es trobava amb un grup de brodadores que s'hagueren de posar a un racó per no molestar. 3 de desembre: les brodadores no sabien on havien de rebre les classes. Després d'una estona les duen a la Sala de Plens, ningú hi veia per brodar i decideixen que les duren a la Biblioteca.

Les apleguen amb les de tall i confecció, les quals s'han de desplaçar a una altra sala i les han de dur mobiliari a correu ja que amb el desplaçament no tenien els mobles adequats. Curset de català: el primer divendres de curset ningú de l'Ajuntament els va anar a obrir les portes, el curset no pogué començar el dia que pertocava.

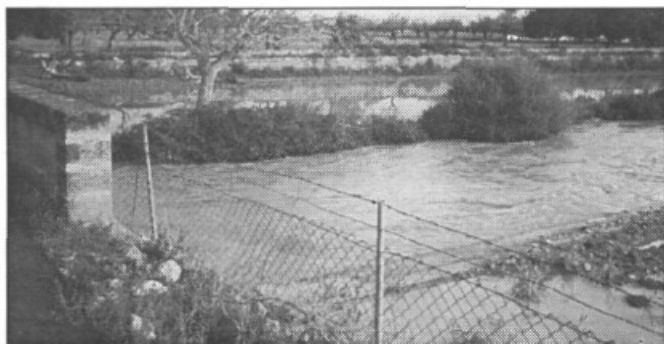
Curset de restauració: el primer dia n'Assumpta, que substituïa al professor perquè aquell dia no hi podia assistir, esperava davant el Casal de la Tercera Edat, mentre que la gent apuntada al curset esperava davant el Centre Parroquial, després d'esperar una hora el curset no va poder començar.

Teòricament els cursets han de ser un instrument per donar un servei de formació, una formació per al temps lliure, com a perfeccionament d'algunes qualitats, com enriquiment

personal o per a l'adquisició de majors coneixements. Els cursets passen per hores baixes, no pels professors, ni pels alumnes. L'organització de l'Ajuntament deixa de banda les coses més senzilles de la vida quotidiana del poble. Quedar bé poc costa i no pareix que anem per aquest camí. Les actuacions més fàcils, que no costen cap doblar són deixades de banda una i altre cop. Anar als actes organitzats per les associacions, anar a fer de jurat en el concurs de betlems de l'AMPA, coordinar l'obertura dels cursets, etc., etc., semblen actuacions difícils pels nostres governants. Basta la simple presència, tan sols un avís, però pareix impossible.

Girant fulla podem veure els nostres governants repartint el menjar a una festa, rebent els reis d'orient, coordinant els homes que plomaren els arbres de la Carretera. Els podem veure de cos present a actes als quals no hi han posat ni una gota de la seva suor i que sembla que han sortit de la seva iniciativa o han estat ells artífexs de la qüestió. Només cal un poc de serietat.

DESBORDAMENT DEL TORRENT DE SANT MIQUEL

La torrentada va ser una passada. Dels tres canals el d'enmig és el torrent

Les pluges continuades han fet venir en diverses ocasions la torrentada aquest any. Les darreres pluges han estat les més intenses i provocaren petits desbordaments del torrent sense conseqüències molt considerables.

CALENDARI UDOL

Des de la Revista Udol hem volgut obsequiar als nostres lectors i col·laboradors amb un calendari. La fotografia ens l'ha cedida na Coloma Alomar de "can Mosso". És una escena de l'estació de Llubi. No ens varen saber donar la data exacta de la fotografia però afirmaren que corrien els anys quaranta. Podeu observar que el diari que llegeixen és el "Balears". L'home de l'esquerra és el cap de l'estació que era de Manacor. El d'enmig és l'amo en Pere "Porxo", un home molt afeccionat a la broma i a contar acudits i el de l'esquerra és l'amo en Miquel "Mosso", el mosso de l'estació del qual en va sorgir el malnom.

PRESENTACIÓ EN SOCIETAT DE TONI CONTESTÍ

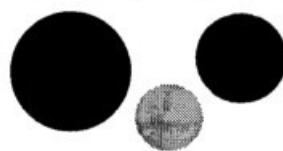
Bona bufada, que la xeremia vol ser ventada. La balanguera fila, fila...

El 17 de novembre es va fer la Segona Trobada de Xeremiers a sa Pobla. Aquesta segona trobada va tenir presència llubinera, va ser la presentació en societat de Toni Contestí com a xeremier. En Toni fa colla amb en Bernadí Amengual de Búger i tot l'estiu han assetjat a la finca que té en Toni a son Penya. Assatgen juntament amb en Joan Sans (xeremies) i a Joan Florit (tambor i blabiol) tots dos de Sencelles. Són quatre amics units per aquesta dèria de les xeremies i tots quatre varen fer sonar la Balanguera a sa Pobla, han estat els primers en tenir aquesta idea, tot i que ara ja n'hi ha d'altres que també la fan sonar. En Toni Contestí és un home molt afeccionat a la música, juntament amb la seva dona va ser un dels fundadors del grup Baladre i toca qualsevol instrument que li poseu davant.

Ca Na Rectoreta

Perruqueria home i dona

Carrer Traginers, 14 • Tel.: 52 25 76 • Llubi 07430

PERELLÓ AUTOESCUELA

Bisbe Llompart, 111 - Entlº.
Telèfon: 50 28 64
07300 INCA (MALLORCA)

CLASSES TEÒRIQUES I PRÀCTIQUES PER L'OBTENCIÓ
DEL CARNET DE:

- AUTOBUS ARTICULAT
- CAMIÓ
- TURISME
- MOTOCICLETA
- CICLOMOTOR

PISTES PRÀCTIQUES
Ctra. Palma-Alcudia
Km. 25 - INCA

PER CORREU ENS ASSABENTAM...

- de l'exposició d'Auguste Rodin a la Fundació "la Caixa". Romandrà oberta fins el proper 19 de gener. També es duran a terme una sèrie de conferències que aniran destinades a poder comprendre una mica més l'exposició. Visítala que val la pena!

- de la celebració de la Nit de la Cultura. Tingué lloc el passat dia 20 de desembre i s'hi commemoraren els deu anys dels Premis 31 de desembre. Enhorabona als de l'Obra Cultural Balear!

- de la creació dels premis de narrativa i poesia Miquel A. Riera. Els premis, per tal de retre homenatge al prestigiós autor menorquí, han estat creats per l'entitat bancària "sa Nostra". S'ho ben mereixia!

- de la nova celebració del certamen literari de Castelltíx. Es convoca el XXI certamen de poesia i narració curta, el XIX concurs de poesia popular (glosat) i el II premi d'investigació Castelltíx. Les bases, que estan a disposició dels interessats, ens han estat facilitades per l'Ajuntament d'Algaida. Animau-vos-hi a participar!

- de l'organització per part de la Secció Balear de la Sociedad Española de Estudios Clásicos del I curs de Pensament i Cultura Clàssica. Aquest curs, que s'inicià el passat novembre, durarà fins al proper mes de maig. El departament de Filosofia de la UIB també hi col·labora.

- de les jornades d'estudis locals, en memòria de mossèn Josep Capó, que tendran lloc a Santa Maria del Camí els dies 15 i 16 de març. Ens tramet les seves bases l'ajuntament de Santa Maria del Camí.

- de la publicació del fanzine número 2 del Club d'amics

OCULTS (CAO). Hi podem trobar tot el que volguem saber sobre aquest important grup mallorquí, conegut arreu dels P.P.C.C.

Bona iniciativa, sens dubte, la d'aquests fans del OCULTS!

- de la campanya "Consumeix productes de la nostra terra", promoguda per la Unió de Pagesos i el C.I.M.

- de la presentació del CD i cassette "Cançons i jocs populars de les Illes Balears". La informació ens és facilitada mitjançant el Centre d'estudis de l'esplai.

- del concert i ballada popular que tingué lloc a l'escola pública Blai Bonet de Santanyí per mostrar el descacord amb motiu de la urbanització d'Es Pujol i Sa Talaiola. Va tenir lloc el passat dia 21 de desembre amb el lema de "Primer a la costa, ara a l'interior".

- de la publicació del butlletí informatiu núm. 2 de PROSUD.

- de les II Jornades d'estudis locals que tendran lloc a Porreres del 13 al 16 de març de 1997. Les bases d'aquestes jornades, organitzades per la Mancomunitat del Pla de Mallorca, estan a la disposició dels interessats.

- de la publicació de la revista de l'Institut d'Ensenyança Secundària Antoni Maura anomenada MAURITANIC.

- de la bona disposició d'algunes conselleries del Govern Balear i altres entitats i institucions a enviar-nos els molts d'anys i les bones festes mitjançant una felicitació. Destacam la de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports; la del Teatre Principal i Consell Insular de Mallorca; la del President del Govern Balear, Jaume Matas, la del setmanari Veu de Sóller i la de la Penya Blaugrana Llubí.

"ES GARBELL" TANCA LES PORTES...

Han estat quatre anys de bons moments, de festes, de tertúlies, de jocs, de baralles, d'alegries, de gateres, d'es Garbell. Han estat quatre anys en els que en Benet i en Jaume han tengut les portes obertes a la gent. Han estat quatre anys en què el tàndem ha funcionat, en què els joves han begut, en què hem lligat, hem crescut, hem jugat, hem guanyat, hem perdut... Són tormentes que passen, són cassalles, pomades, cerveses, cubates, són estones viscudes... Dins el got un crit llança qui té por a l'estança. Si es Garbell fou vi novell ara serà l'enyorança com un vi de criança. ... I EL MUSEU BAR CENTRAL TAMBÉ!

El famós bar dels animals, tan conegut arreu de Mallorca i també a fora de l'illa pels nombrosíssims estrangers que l'han visitat, també decidí després de les festes de nadal tancar les seves portes.

El "Central" era famós dins l'ambient llubiner pel seu "bingo", joc que en aquestes passades festes nadalenques tornà a fer matx, de gent, com en anys anteriors. El propietari del bar està a l'espera que algú s'interessi per agafar-lo.

Fins aviat!

SOLIDARITAT AMB EL ZAIRE

El tres de desembre davant l'Ajuntament es varen fer dos minuts de silenci en solidaritat amb el Zaire. Va ser molt poca la gent que hi va participar a causa de la desinformació general, fins i tot la gent que passava per davant s'estranyava en veure un grup de persones totes en silenci. En realitat foren quatre els minuts de silenci atès que ningú donava la sortida ni se sabia quan començar el silenci. Mentre alguns dels participants varen estar dos minuts en silenci els altres no en feien cas. Després del succés s'acordà estar-hi dos minuts més.

REGISTRE CIVIL DE LLUBÍ

Llubí, 27 de desembre de 1996.

NAIXEMENTS

Bartomeu Alomar Perelló i Miquel Alomar Perelló, dia 21 de desembre de 1996.

MATRIMONIS

No hi ha hagut cap matrimoni durant aquest temps. El passat mes obviàrem l'enllaç d'en Jordi Cladera Ramis i na Catalina Rotger Ramon, casament que tingué lloc a Biniamar el passat 26 d'octubre de 1996.

DEFUNCIONS

Margalida Capellà Ramis, dia 14 de novembre de 1996
Margalida Ramis Tortella, dia 5 de desembre de 1996

CONSTRUCCIONS DE PEDRA I MARGERS, S.L.

COPEMA Margers

TREBALLS DE PEDRA EN GENERAL
COL·LOCACIÓ DE BARRES I REIXATS
RESTAURACIÓ DE CASES
CONSTRUCCIÓ EN GENERAL

C/. Sa Carretera, 89
07430 LLUBÍ - Mallorca

Tels.: Jaume 55 22 43
Mòbils 908 53 78 61
907 86 85 42

MOR JOAN ESTRANY DE "CAN PORXO"

Va morir Joan Estrany Munar que juntament amb la seva dona, Catalina Duran, varen ser els promotors de la "Fundació Duran-Estrany". La fundació va ser creada l'any 1981 i tenia com a capital un milió de pessetes i un pis a Palma. La finalitat de la fundació és promoure l'estudi entre els joves del col·legi de Llubí, que també duu el nom de la fundació. Més endavant la parella Duran-Estrany varen promocionar una altra fundació amb un capital de 12 milions de pessetes. Entre altres coses el matrimoni també va regalar un preciós betlem a l'Associació de la Tercera Edat de Llubí perquè el tinguessin en el seu local. Un betlem del que no hem tornat saber res i que en aquestes dates passades hagués pogut engalanar el local de la Tercera Edat. És un betlem digne de ser visitat, però no l'hem vist exposat, esperam que l'any que ve o aquest mateix el puguem veure allà on li pertoca estar en unes dates tan assenyalades.

DECORACIÓ DE NADAL

La balanguera filarà... a tota "pastilla" perquè creixin aviat.

És la decoració nadalenca dels arbres de la Carretera. Una plomada adient per aquestes dates tan entranyables per alguns o tan repugnants per uns altres. Hi ha gent que gaudeix del nadal, que creu que són unes dates per estar en el calor de la família. Hi ha gent que creu que el nadal és una farsa i l'únic que fa és amagar els problemes de la realitat i emperpear aquestes dies amb una falsa solidaritat amb els més pobres.

CALENDARIS DE L' AJUNTAMENT

Aquest és el segon any que l'Ajuntament ha regalat calendaris al poble de Llubí. Enguany no varen fer els números ben fets i la gent de son Ramis es va quedar sense. Ja a dins l'any 1997 n'hagueren d'imprimir un altre tiratge per la gent de la descuidada i oblidada barriada.

EL TIR DE FONA I ELS LLUBINERS

El Diari de Balears del passat 15 de desembre publicava un reportatge a la plana número 39 sobre el tir de fona, reportatge on hi eren protagonistes uns quants llubiners.

Parlava que el naixement d'aquest esport "succeí el 1977 quan Biel Frontera, i en ocasió de les festes de Sant Feliu de Llubí, organitzà per primera vegada una competició perquè pensava que el tir de fona estava en perill de desaparèixer i que només a través de l'esport podria perdurar... El 1979 Frontera convocà una reunió a ca seva amb una sèrie de persones on es trobaven l'historiador Josep Masca-ró Pasariu, Mateu Cañellas i Josep Sanchís".

El reportatge també anava acompanyat d'una fotografia on hi apareixien el mateix Gabriel Frontera i un bon grapat d'alumnes seus: en Pere Llompart, en Joan Carles Gelabert, en Jordi Cladera, en Martí Amengual i en Pere Socías, alumnes que tan bon paper feren als passats campionats de Mallorca i Balears.

Aquesta fotografia que apareixia a l'esmentat diari ja fou publicada per la revista UDOL en el passat número 20 (pàgina 21).

BREUS

- El 25 de novembre hi va haver un concert al Pub Sis Caires. Hi varen participar diversos grups, entre ells el grup estel·lar Shitonface.

- En Miquel Munar Cardell, regidor de l'Ajuntament de Llubí, ha estat nomenat el Cap del Gabinet d'Estudis de l'INSALUD de Balears. Miquel Munar ja va ser durant uns anys director d'Acció Social de la Conselleria de Sanitat del Govern Balear.

- Amb la prorrogació del conveni per a restaurar creus signat per sa Nostra i Cultura es procedirà a la restauració de la Creu del Molí de son Rafal.

- El dilluns 9 de desembre sortí Llubí al Programa "Quién sabe dónde?", programa dirigit per Paco Lobatón.

- Na Marta Salvà Galma, de "ca n'Eduardo", va sortir al programa de TV3 "Fora de joc".

- L'anunci de reciclatge del CIM amb el lema "Ressuscita els teus fems. Dónal's vida" insta a utilitzar els contenidors de recollida selectiva, els papers i cartons, els vidres, la roba bruta, l'oli... A l'anunci ja hi podem veure el motocarro d'en Gillem "Porro", també hi surt el Cementeri Vell i la Plaça de la Carretera.

- Varen ser detingudes 9 persones a Llubí que presumptament formaven part d'una xarxa organitzada i es dedicaven a robar mobles a cases del Port de Pollença. Els mobles varen ser localitzats a un pis de Llubí.

- La tercera edat de Llubí va participar a la Mostra de treballs realitzats durant aquest any a Montuiri.

- L'empresa Conservas Rosselló S.A. pareix que es vol instal·lar a Inca. L'empresa ja té instal·lacions a Llubí i a Sevilla i amb aquesta ampliació donaria feina a uns 40 persones.

- El poble de sa Cabaneta va fer un homenatge a madò Maria Roig Perelló de "can Menut" que el dia 6 de gener va fer 100 anys. Madò Maria va nèixer a Llubí i després de viure a Inca i a Palma des de fa 10 anys viu a sa Cabaneta.

GRUES CA'N RIERA

C/. Carretera, 5 **Tel.: 85 70 87**
07430 - LLUBÍ **Mòvil: 908/43 55 50**

PERELLO

ASSEGURANCES GENERALS
GABINET DE GESTIÓ EMPRESERIAL
Gesem Perelló & Cia, S.L.

Bisbe Llompart, 40 - INCA (Galeries Moli Vell)
Tel. 88 11 42 / 88 11 59
Sant Feliu, 66 - LLUBÍ - Tel. 52 22 48

L'AMPA DE L'IES DE MURO VA ELEGIR NOVA JUNTA DIRECTIVA

L'Associació de Mares i Pares d'Alumnes de l'Institut d'Educació Secundària de Muro va elegir una nova Junta Directiva en la que hi foren elegits uns quants llubiners i llubineres:

Vicepresidenta: Maria Torrens Cladera de "can Porro".

Vocals: Xesc Florit de "can Suau", Biel Planes Jaume de "can Bo", Gill Bucklitsch, Joana Llompart, Miquel Campaner.

EL DURAN-ESTRANY ELEGEIX CONSELL ESCOLAR.

El passat 21 de novembre se celebraren les votacions per elegir els representants del Consell Escolar del Col·legi Duran-Estrany. El Consell Escolar es l'òrgan que s'encarrega de vetllar pel bon funcionament del centre tant en l'aspecte educatiu, les instal·lacions, l'administració i el funcionament en general del centre.

President: Jaume Moragues Vallespir. **Cap d'Estudis:** Antònia Mas Bergas. **Secretari:** Miquel Campaner Amengual. **Representant de l'Ajuntament:** Tomàs Campaner Ferragut. **Representant de l'AMPA:** Gabriel Vicens i Mir. **Representants del professorat:** Immaculada Pol Ferragut, Joana Puiggròs Ramis, Margalida Serra Roig, Antoni Coll Oliver, Maria Isabel Grau Cladera. **Representants dels pares:** Miquel Capó Sabater de "cal Bonjesús", Francesc Florit Serra de "can Suau", Josep Perelló Florit de "can Suau", Magdalena Torrens Llabrés de "son Burguet".

EL LLINATGE SALOM I EL MALNOM "FALET"

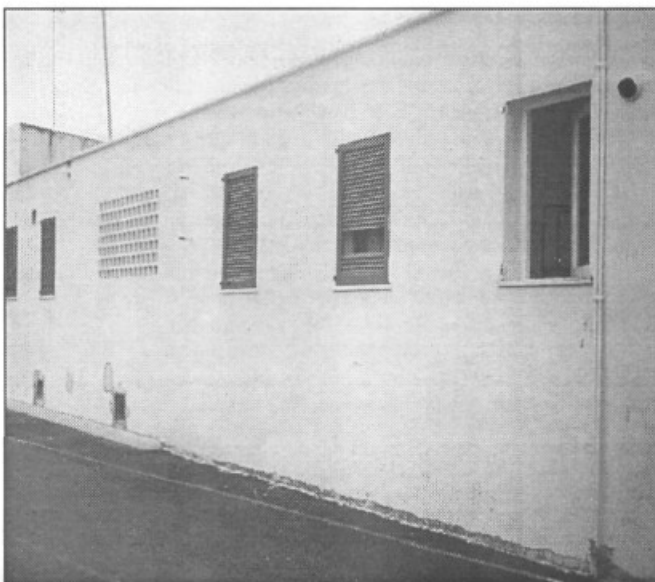
Som un grup de descendents d'una mateixa família, que estam interessats a realitzar l'arbre genealògic del llinatge SALOM i del malnom FALET.

Amb aquesta nota demamam, a tots els qui ens pugin ajudar, que ens facilitin les seves dades familiars o arbre genealògic si el tenen fet. Per tal cosa us podeu dirigir a: **Bernadí Salom Torres, carrer Joan Burgues Zaforteza, núm. 2, 07005 - Ciutat de Mallorca.**

També podeu enviar-ho mitjançant fax al número 52 63 33 o als telèfons 27 56 89 i 42 75 16.

Estam interessats a fer una trobada d'aquesta gran família, per la qual cosa us pregam que ens envieu les dades el més prest possible. Gràcies!

ESCOLES TERCERMUNDISTES

Escoles tristes

El professorat del col·legi públic Duran-Estrany es queixaren el passat mes de novembre de la mala conservació de l'edifici escolar i dels diferents problemes que amb el pas del temps anaven sorgint. No és la primera vegada que ho fan, però els greus problemes que pateixen no afavoreixen gens ni mica la seva laboriosa tasca docent.

L'Ajuntament pretén reformar íntegrament l'escola, però mentre trestant els mestres i alumnes han de suportar goteres, greus cruïes a gran part de l'edifici "nou", enreixats en mal estat, un pati mancat d'espai i ple de pegats, excusats que s'embossen fàcilment, manca de despatxos pels professors...

Tots aquests problemes pareixen que sorgeixen a causa de la deficient conservació que se n'ha fet de l'edifici.

El seu director Jaume Moragues ens ha manifestat que "les persianes de les cases del mestres es troben en mol mal estat. Fins i tot alguna, a causa dels desastres que realitzaren els que entraren el passat estiu, ha desaparegut. L'Ajuntament està avisat però les persianes encara continuen de la mateixa manera". El problema arribà a una sessió plenària de l'Ajuntament on Francesc Florit, regidor del PSM, manifestà el seu malestar i avergonyiment per les condicions en què es trobaven les escoles. Fins i tot expressà el seu desig de regalar 100 quilògrams de pintura amb la condició que d'una vegada per totes es pintassin les instal·lacions.

El prec, tot i que no feren cas a l'oferiment dels cent quilògrams de pintura per part del regidor nacionalista, pareix que va sorgir efecte ja que a l'endema els operaris de l'Ajuntament començaren a pintar algunes aules de l'edifici escolar.

TINTORERIA - RENTADURIA

Mercat des Tennis

Juan Crespi, 13

Local 4

Tel. 45 48 98

Los Geranios

Sta. Catalina de Siena

Local 10

Tel. 71 38 74

PALMA DE MALLORCA

FORN

Especialitat en: tartes de boda, comunions, batiments... ensaimades i gran assortiment en pastisseria

Creu, 48 - Tel. 52 20 66/67 — Llubí

- Productes químics
- Accessoris sanitaris
- Consumibles de paper
- Equipament institucional

Detergents ús industrials

Tel. - Fax. 85 70 70

LA PENYA BLAUGRANA DE LLUBÍ AMB EN BAKERO

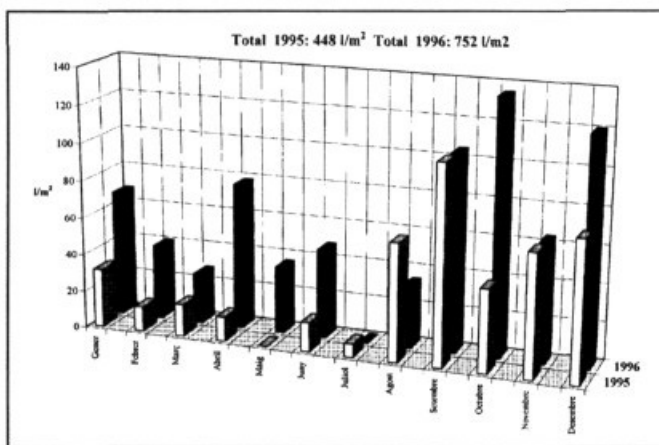
El passat 18 de novembre i convidats pel F.C. Barcelona dos integrants de la Penya Blaugrana de Llubí, en Rafel Perelló "Barri" i la seva dona Xisca Bauçà "de can Bisco", assistiren al partit de lliga que el Barça disputà contra el Valladolid, partit que també serví per donar el darrer adéu al capità, fins aleshores, José Mari Bakero.

El partit, que acabà amb un espectacular sis a zero a favor dels blaugranes, fou emotiu, més si tenim en compte que en Bakero aconseguí el seu darrer gol com a barcelonista.

Una vegada acabat el partit es dugué a terme una petita festa d'acomiadament, una festa a on més de 240 penyes, que havien estat convidades, li entregaren un obsequi de record. Na Xisca i en Rafel, en representació de la penya llubinerera, li feren entrega d'un siurell. Segurament aquest acte serà un record inesborrable en la memòria dels dos llubiners que ho visqueren. Enhorabona!

Na Xisca amb dos amors i un que mira el siurell. Cap dels amors és del Barça

Bar Cafeteria

Plaça de l'Església, 7
Tel. 85 70 78
07430 LLUBÍ

**ALUMINIS
ALOMAR**

- ALUMINIS
- VIDRES

Joan Alomar Ramis

Carrer Creu, 23 - Tel. 85 70 91 - 07430 LLUBÍ (Mallorca)

NOU POU

POLLASTRES, DESFET DE POLLASTRE,
GALLINES, CONILLS, OUS

DISTRIBUIDORS:

GERMANS PERELLÓ, S.A.

C/. CARDENAL CISNEROS, 65 • TEL. 88 10 32 • INCA

ELECTRO ALOMAR

Muntatges elèctrics • Assessoria Tècnica

Carretera de Valldemossa, 8 • Tel. 20 09 12 • 07010 CIUTAT

LA BALANGUERA FILA, FILA, LA BALANGUERA FILARÀ!

Dos són els plens que s'han celebrat en aquests dos darrers mesos: un d'ordinari i un altre d'extraordinari, aquest darrer avançat una setmana per tal de no coincidir amb les festes de Nadal.

Aquests foren alguns dels temes que s'hi tractaren:

Ple ordinari (28 de novembre).

En aquesta sessió plenària fou aprovat el plec de condicions que regirà el concurs de l'obra de reforma de la instal·lació elèctrica del poliesportiu municipal. L'esmentada reforma està inclosa dins el Pla territorial d'equipaments esportius de 1996 del Consell Insular de Mallorca.

L'obra, que compta amb un pressupost total de 4.926.846 pessetes, haurà de ser començada abans del proper 23 de gener de 1997.

El PSM-NM presentà una esmena per la qual sol·licitava que, una vegada obertes les pliques, els tècnics municipals realitzassin un informe per saber quina era la oferta més avantatjosa i així evitar que la més econòmica fos l'escollida i que la més cara fos la darrera.

La proposta, juntament amb l'esmena del partit nacionalista, fou aprovada per unanimitat.

Malgrat aprovar-se a la sessió plenària extraordinària del mes de setembre els números provisionals de la renovació del padró municipal d'habitants, exposat al públic durant un mes, s'informà que d'havien presentat un total de sis reclamacions d'alta a l'esmentat padró.

Una vegada presentades aquestes reclamacions el municipi de Llubí compta actualment, amb 1904 habitants, 925 homes i 979 dones.

En aquesta sessió l'Ajuntament mostrà el seu suport total a la proposta presentada pel Comitè de seguiment de la declaració universal de drets lingüístics que sol·licitava que els ajuntaments dels Països Catalans s'hi adherissin.

Tot i la abstenció del portaveu del PP Tomàs Campaner s'aprovà l'adhesió a la proposta del Consell Insular de Mallorca d'instituir com a himne oficial de Mallorca el popular poema de Joan Alcover *La Balanguera*.

També i atès que la reforma de l'Estatut d'Autonomia, aprovada el gener de 1991 pel Parlament de les Illes Balears, va ser desestimada pel Congrés dels Diputats el dia 12 de setembre de 1995, la batlessa presentà una moció per la qual instava l'Ajuntament de Llubí a expressar el seu desig i necessitat de reformar-lo,

Poliesportiu llubiner?

com ja recollia la reforma del 1991.

El Consistori reafirmà la seva voluntat que la Comunitat de les Illes Balears rebés el tractament que, com a Comunitat Històrica, es mereixa.

La moció fou aprovada per unanimitat, incloent-hi una esmena presentada pel PSM que manifestava el seu suport ja que després de les darreres eleccions generals els dos partits havien reconegut la caducitat del pacte.

El grup municipal del PSM també presentà una proposta d'urgència per la qual instava l'Ajuntament de Llubí a demanar a la Mancomunitat del Pla de Mallorca l'organització i celebració d'unes jornades de debat on hi prenguessin part tots els regidors dels pobles de l'esmentada Mancomunitat amb l'esperit de millorar el seu funcionament i debatre el seu futur.

En aquest llarg ple, Gabriel Alomar, portaveu del PSM, mostrà novament la seva disconformitat amb la línia d'actuació que duu a terme la batlessa Margalida Miquel. La queixa es formulà arran d'una pregunta sol·licitada pel regidor nacionalista i a la qual Miquel li contestà que la respondria per escrit.

Alomar acusà Miquel de falta de serietat i li expressà que no era manera de dur a terme les coses vist que no era la primera vegada que sol·licitava una resposta a una qüestió plantejada i en molts casos, afegí Alomar, "encara esper resposta".

Ple extraordinari (19 de desembre).

Va ser un ple bastant atípic i curt ja que únicament durà uns 25 minuts (els altres

per fer-vos una idea duren aproximadament una hora i mitja o dues).

La majoria dels punts que s'havien de tractar foren retirats en manifestar el PSM-NM la disconformitat en la manera de dur-los a discussió. El PSM trobava molt greu el fet que a la passada comissió informativa (una setmana abans) aquests punts ni tan sols s'haguessin plantejat ni parlat.

Els regidors nacionalistes fins i tot tenien intenció d'abandonar la sala de plens si aquests temes passaven a tractar-se. Gabriel Alomar, portaveu del PSM, manifestà que l'equip de govern volia actuar d'esquena a una gran part de la població que representava el PSM expressant que "per segons quines coses volen concens i per segons quines altres no".

Una vegada exposada la seva queixa es decidí deixar damunt la taula els temes que no havien passat per la comissió informativa.

La construcció d'un nou centre sanitari dins el Pla 10 del Govern Balear, la cessió d'uns terrenys a l'IBASAN per dur a terme la construcció de la depuradora i el projecte de despeses per dur a terme la reparació del camí de les Lletres foren els tres punts que s'havien incorporat a l'ordre del dia de la sessió plenària que anteriorment no havien estat discutits a la comissió informativa que tengué lloc només una setmana abans.

Francesc Perelló i Felani.

SI SON RAMIS ÉS PRECIÓS, MÉS HO ÉS LA SEVA PRESÈNCIA

Un bon dia na Carme i un camió de mudances s'aturaren a Llubí i hi feren una estació llarga. El camió ja no hi és, però ens deixà aquesta al·lota, llicenciada en Educació Física i professora de l'institut Pau Casanoves d'Inca, de trenta sis anys i natural de Gènova.

La nostra conversadora se n'anà ben prest a viure a Barcelona on hi passà quinze anys entre estudis i feines. Ara viu al carrer de Santa Margalida amb en Xesc, un sol·leric feiner amb l'art dels marges i que ja fa un any que també viu al poble, les seves dues cusses "Butza" i "Patata" i la "Mixa" blanca. Un dia de festa férem estació a casa seva i coneguèrem una mica més la imatge que es té del poble la gent novella que hi ve a viure.

- Quin temps fa que t'has instal·lat al poble?

Ara fa dos anys. Vaig arribar pel novembre del 94.

- Per quin motiu triares llubí com a lloc de residència?

Perquè el tenia a prop de la feina. Vaig cercar per altres bandes properes a Inca fins que una persona em va dir que aquí hi havia una casa per llogar. La vaig venir a veure, em va agradar i vaig quedar aquí.

- Vares veure moltes cases?

Sí, moltes; per Consell, per Santa Maria, Binissalem, Moscarí, Selva, per Inca mateix; fins que vaig trobar aquí després de tres mesos de cercar.

- Penses que la gent té recel en el moment d'acollir a una externa o per altra banda es fa molt aviat amb el nou resident?

Sí, et miren molt d'amunt i avall, t'observen i a vegades entren i et demanen a veure qui ets.

- "Tu no ets llubiner?"

- "No som externa però visc a son Ramis".

- "Ah, vius a son Ramis".

- "Sí, a 'ca na Barraquetes".

- "Ah, sí, bé bé".

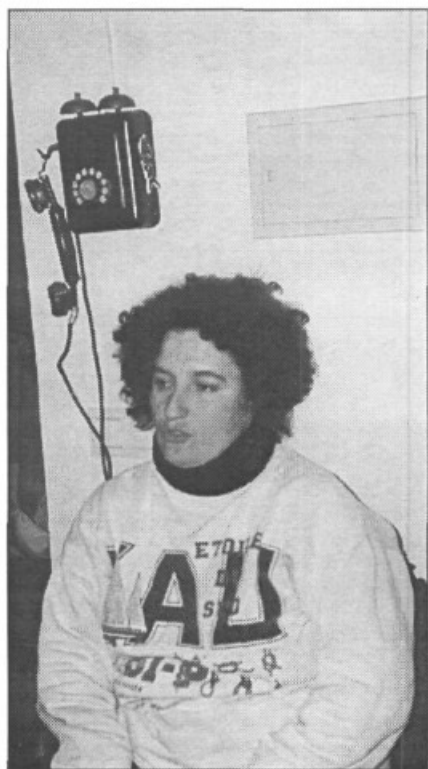
- "I vos a on viviu?"

Sempre més la gent major que la gent jove. La gent major supòs que és perquè entres dins el seu entorn, ets una persona estranya i tenen ganes de saber qui és el que està en el seu costat. I la gent jove i de mitjana edat com jo et van coneixent daixo-daixo. Però en principi sí, ningú em deia massa coses fins que veia que sí, que vivia aquí.

Crec que la gent va ser molt educada i molt correcte. No vaig sentir que em fessin de costat. Simplement, fins que no venen que jo vivia aquí, que a més xerrava el mallorquí i em feia entendre la gent llavors ja va tenir amb una actitud diferent.

- Creus que t'has integrat dins l'ambient del poble?

No encara. No perquè encara fa poc temps que hi som, no conec tot el que hi ha. La gent ja em coneix més. Fins que no faci coses amb la gent del poble no hi acabaré

Na Carme amb alegria

d'estar. Supòs que encara falta un poc. És un procés un poc més llarg.

- A la teva feina hi trobes gent que viu aquí, t'ha ajudat aquest fet?

Sí, una persona sobretot m'ha ajudat molt; em va presentar gent indirectament, per ventura si quedava amb ella i la gent veia que saludava una persona d'aquí això ja et donava molta entrada, molta ajuda. M'ha fet conèixer gent i m'ha acollit molt bé i això t'ajuda molt perquè sinó ets tota sola i és una altra cosa m'imagin. Si vénis tota sola, pel teu compte sense que ningú et conegui ha de costar més integrar-se dins aquest poble o a qualsevol. A més aquesta persona és coneguda i això també m'ha ajudat. Ara, al cap del temps me n'he adonat d'aquest fet, en aquell moment no ho sabia. Clar, tu vas fent coses i l'entorn de feina m'ha ajudat molt però conèixer gent aquí...i justament la gent que vaig conèixer dins l'ambient de feina és gent que està situada dins el poble, molt integrada i molt coneguda i això a mi m'ha facilitat molt les coses. Supòs que si jo hagués estat una persona més inaccessible no m'hagués ajudat tant, però com que tanpoc no ho sóc, me pareix. Depèn de la teva actitud perquè si et presenten gent i tu no fas res evidentment et quedaràs com estaves.

- Ara estàs dins el grup de la comissió dels reis, per quin motiu decidires formar-hi part?

Perquè fa un any vaig veure a la plaça del depòsit d'aquí darrere un camió ple de pa-

quets amb etiquetes i em va fer molta de gràcia. Jo no sabia que es feia aquesta festa, de què es concentraven els paquets a un grup de gent i llavors arribaven els reis i anaven amb els patges per les cases amb un cavall i em va agradar molt aquest detall, el vaig trobar molt formós. I vaig pensar que m'agradaria molt fer-hi feina, perquè m'agraden molt els infants primer i trob que és una cosa fantàstica. Du feina i du trui però que, precisament per això, llavors surt tan bé.

Vaig demanar a una persona de la feina que coincidís que també estava a la comissió i em va dir que quan hi hagués una reunió m'avisaria i ara fa un mes m'avisaren i hi vaig anar. En un primer moment la gent es va sorprendre un poc; però també hi ha aquesta sensació contrària com de dir "i aquesta què fa aquí?" però de dir al mateix temps "Idò que bé que una persona que viu aquí es fica dins això". A vegades la gent se'n va a viure a un poble i només viu a dins el poble, no fa res més. En canvi jo hi visc i com que m'agrada he intentat integrar-me dins la vida del poble. Però va ser molt curiós, bé, ja veurem que farem!

- Li falta animació a llubí?

Sí, li fan falta comerços, li falten més passejos perquè la gent es pugui passejar. Hi ha poca gent pel mig. Per exemple en els bancs hi ha trui, la gent xerra, conversa. L'apotecaria normalment és un lloc molt més aglutinador de la gent i aquí no ho és; i això és una llàstima perquè allà on està situada és un lloc que podria tenir més vida de la que té i no en té gens. Llavors sí, de comerços n'hi ha però podria haver-hi més oferta de la que hi ha. Si hi ha un comerç la gent surt i se'n va més i aquí això no es troba. També en temps d'estiu estaria bé que els bars muntassin taules damunt les places i fessin terrassa i això crearia més ambient perquè només hi ha els bancs i en mig no hi ha res. Supòs que la Carretera dona influència a què la gent no hi vagi tant, malgrat que es podria aprofitar muntant envelats o ball o qualche cosa així, un quiosquet muntat allà en mig, un carretet de gelats o jo que sé, qualche cosa d'aquestes.

La gent, per exemple, quan hi ha festes, com que les coneixen saben quan és Sant Feliu, Es Siurell, Nadal...però no hi ha una informació. Bé ara sí amb els Reis perquè hi ha tota aquesta campanya de cartells i això, però com que la gent ja ho sap ningú es molesta per fer massa més coses. Encara que hi ha el grup d'esplai i la gent de diferents grups polítics que fan octavetes i les entreguen per les cases. Però hi ha poca informació. L'Ajuntament està com al marge de la població, com enfadada amb l'ajuntament per la gestió que hi ha, no sé si pel partit polític o no. En tots els pobles sempre la gent no està massa d'acord amb les gestions municipals. És sempre una controvèrsia. Jo aquí

hi visc una mica al marge. M'han passat dos fets no molt agradables; de tres vegades que he entrat dins l'Ajuntament dues n'he sortit un poc cremada, em vaig quedar molt sorpresa. No ho sé, trob que aquí hi ha com una mala sensació. Els altres organismes que hi ha... a la Casa de Cultura no sé ni que hi fan, a la Parròquia no sé ni que hi fan, el metge funciona i el club d'esplai i "ca na Munara". Crec que si no fos pels centres d'esplai, per la gent que no és governamental aquí no es faria un noranta per cent del que es fa. Perquè de fet la Comissió de Reis és gent totalment voluntària i igualment passa amb "ca na Munara" i l'esplai... Molt bé, els serveis municipals funcionen com a cultura i esports que fan activitats una mica en l'estiu perquè m'ha arribat qualche paper però ja està. El que veig o me n'estic assabentant darrerament és que si no fos per la gent voluntària aquí de la "missa" ni la meitat. I això jo no sé si és un fet habitual en els altres pobles o només passa aquí. Trob que per la poca quantitat d'habitants d'aquest poble i amb el gran número d'infants se'n podrien fer moltes més de coses.

- Que li afagiries o li llevaries al municipi?

Afagir-hi activitats i això que t'he dit de damunt la plaça de la Carretera, de fer-hi alguna activitat en l'estiu, un bar, una terrassa, comerços, passejos. I llevar-li no sé que li llevaria. No ho he pensat mai. L'apotecaria del poble no m'agrada. Pens que els bars de la Carretera estan molt desaprovats, sempre hi ha aquesta actitud que són els homes els que van al cafè i això limita molt. Hi ha bars que només són per aquests, bars que són per aquests altres. En els bars si que he trobat més reticència i la gent et mira amb una cara més estranya encara. Si vas tota sola et miren moltíssim, si vas acompanyada ja no et miren tan malament. Crec que és en els bars de la Carretera d'abaix on més rebuig m'he trobat. En els altres bars no. I n'hi ha que estan molt desaprovats i és una llàstima perquè n'hi ha que tenen espai com el "Bar Central", que té una quantitat d'espai on s'hi podrien fer moltes coses, o si ho dugués una gent que fes menjars... S'hi que hi afegiria una cosa: tapes variades en aquests bars. Perquè vas allà i tot el que hi ha és esperit, bé, un trosset de fetge amb una oliva o un calamar. O te'n vas a "cas Ferreret" on diuen que hi fan frit. Trob que falta un recorregut de tapes, que la gent pugui fer una tapa. I el que també hi afegiria és un altre restaurant. El que hi ha ara va bé i està bé però l'oferta és molt limitada i et canses un poc d'anar allà mateix, ja coneixes la carta, ja saps el que hi ha. Si el "Central" fos un negoci familiar o no però que fessin tapes o menjar o una cosa així ja canviaria molt. Això és el que dona vida a un poble, la varietat. Però és que n'hi ha poca de varietat. Tots els bars fan més o manco el mateix, amb una decoració diferent però fan el mateix. Per exemple la posició dels pubs en el poble està molt bé. N'hi ha un que és per gent menudeta que és "Es Llop", hi ha el "Trui" que és una cosa intermitja, el Pub d'alt que hi ha de tot, tant és cafè, com s'hi fa festa i el "Garbell", que

el tanquen, que també dona molta vida al poble. Aquests sí que funcionen. Però falta un restaurant, falten més tapes, falta més moviment de gent per en mig.

- Si ho haguessis de tornar a fer t'instal·laries a un altre lloc o t'establiries definitivament aquí?

Jo ja he pensat que em quedaré aquí. Anar a una altra banda no hi aniria. Ara trasllat, moure coses... jo ja no en tenc ganes de fer tot això. De fet, si no m'hagués trobat bé el primer any me n'hagués anat, això sí que ho tenc clar, encara que m'hagués suposat una readaptació. Però jo ja no estic per a més adaptacions. Estic bé on estic, m'ha costat arribar-hi, conèixer gent, que em coneguin. Estic bé aquí i ja fa dos anys. Ja ho he dit

bon humor i simpatia

abans que m'ha agradat molt l'actitud d'aquesta al.lota que m'ha ajudat molt. Ella no ho sap però qualche dia li diré. El fet de l'entorn de la feina també m'ha ajudat molt i ha fet que m'hi trobàs bé. Sinó, me n'hagués anat, segur, ara ja hagués trobat altres cases, ara que coneixia més les coses.

- Quina és la primera impressió d'una persona que ha de viure en un lloc desconegut?

Molta soledat, molta impotència. No saps on hi ha res, no saps qui és qui. Jo no havia viscut mai en un entorn tan rural com aquest. Tot em va agafar molt de nou i crec que la única cosa que tenia clara era el tema de la feina. Però dins el poble molta soledat. Els primers mesos varen ser molt durs.

Llavors la gent quan veuen que els xerres, que et fas, que et veuen cada dia. Cada dia és com una escala que vas pujant. Si són deu pisos jo dec estar en el que fa set ja. Així i tot m'ha costat molt; anava a la plaça a telefo-

nar, no hi havia ningú i la gent et mirava, et vetllava i tampoc no podia dir "SOCORS, digueu-me qualche cosa!". A vegades em sentia molt impotent i em sabia molt de greu perquè no sabia com encarrilar les coses. Les veïnades també em varen ajudar molt. Tenc unes veïnades que són unes pepes, són fantàstiques, de veres. Els dec molt a elles també així com estic ara. Sembla que no però ajuda moltíssim i a més han estat unes persones totalment incondicionals. Supòs que ha estat així per la manera que tenen de fer les coses. Tothom diu que els veïnats es fiquen amb tu, et critiquen... i a mi no m'ha passat res de tot això, al contrari.

No oblidaré mai l'efecte que va tenir el primer dia l'arribada del camió de mudances. I ara entenc el perquè, perquè ara sé on sóc. Degué ser la notícia de la setmana. I llavors les veïnades: Madò Francisca de "can Meco", madò Catalina de "l'amo en Sion" i madò Francisca "de can Fesol" tot d'una em varen acollir beníssim. S'estranyaven un poc de la meua tonada barcelonina. Jo vaig intentar ser correcte, en aquells moments no sabia massa la diferència entre "vos" i "vostè", ara ja ho sé; jo deia vostè i em miraven amb una cara rara i em varen dir que havia de dir "vos". Llavors hi va haver altres veïnades, madò Bet que està en el depòsit, la seva germana casada a "can Menore", que em dugueren a ca seva com a per fer-me sentir bé supòs; i jo a això ho vaig agrair moltíssim, cosa que no els vaig dir mai. Bé, a les veïnades més properes sí que els dic que són unes pepes. Els primers dies m'observaven però mai es feren enfora. No s'acostaven tant com ara, ara quan passen s'aturen a xerrar amb jo, m'expliquen, em conten, em demanen. Jo també procur tenir una intenció correcta, educada. Mai no els he hagut de fer res però l'ofertament sempre hi és. De fa dos anys a ara hi ha molta diferència. Primer em vetllaven més perquè tenien curiositat per saber qui tenien paret per paret. Aquesta gent viu aquí de tota la vida, jo era una persona estranya. M'imagin que quan varen veure que jo no desbaratava el seu ritme ni el seu silenci ajudà a que m'acceptassin un poc més. Em sembla bé que la gent vulgui saber qui té al seu costat perquè al cap i a la fi és ca seva. És com un dret adquirir. Això a Ciutat no passa però en un poble sí, i més gent major, no tothom té bones intencions en aquest món. Estic molt bé ara.

- Tu treballes dins el món de l'educació, que en penses del nou pla d'estudis?

L'any passat estava millor estructurat que enguany. L'estructura sempre és la mateixa, primer cicle, segon cicle, batxillerat... però trob un desbarat que a la gent de dotze anys l'hagin de moure dels pobles per anar a un gran institut. La gent ve d'escoles petites, s'ha d'aixecar molt prest, arriba tard a casa seva, ja no dina amb la família, estan fent un horari totalment diferent i la gent va molt cansada. Crec que s'haurien d'haver deixat les coses com estaven, que tercer d'ESO s'incorporàs als instituts de secundària però que primer i segon s'hagués fet en els pobles perquè hi ha l'estructura creada, hi ha les es-

coletes, hi ha el professorat, no mous tant la gent. El que em preocupa a mi fent primer d'ESO és que a les dues del migdia la gent està molt cansada perquè s'han aixecat a les sis i mitja i han d'agafar un correu que els du de la "xeca a la meca" fent voltes i voltes. És que sembla que hi ha gent que li fa com a ràbia que la gent del poble no visqui d'una altra manera i és com si volguessin posar-li les coses difícils. Trob que és un desbarat, no sé quin objectiu té ni ho veig gens clar. Als catorze any em pareix bé perquè en aquesta edat hi ha l'adolescència i són canvis paral·lels. Crec que crea malestar, hi ha pobles on la gent està molt molesta, en tenen tot el dret. Ara volen fer un institut a Sineu que em pareix molt bé que vulguin descentralitzar tota la part d'Inca. Crec que la gent està millor a la seva escoles de tota la vida.

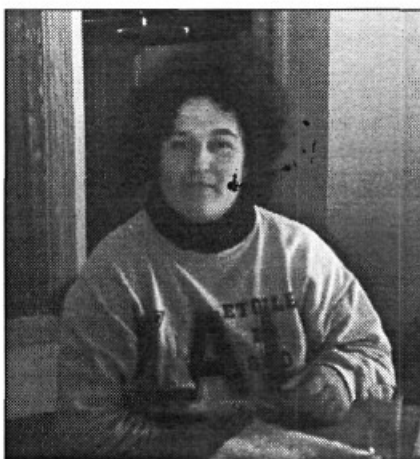
El que tampoc no em sembla bé, o al manco a l'institut on joestic, el Pau Cases-noves, és que hi hagi tantíssima de gent al matí, unes vuit-centes persones que fa por a les hores de l'esplai; mentre que l'horabaixa està quasi buit. Si es trobàs una dinàmica que no perjudicàs al sector docent i no docent. El sistema educatiu no és incorrecte, el que és incorrecte és la seva aplicació. No està repartit d'una manera lògica. Un institut està molt carregat, l'altre no hi està gens, les escoles dels pobles deuen estar quasi buides. Per què han d'enviar a un al·lot a escola a fora si en el seu poble n'hi ha una? És una cosa que a mi no m'entra, no l'acab d'entendre. És que ara volen que tothom estigui allà mateix uns anys, però la raó de ser no la sé. Haurien d'anar fins als catorze anys al seu poble, llavors als instituts, i seguir, descarregar instituts, crear-ne dins els pobles i que la gent de poble fes vida de poble, no vida de poble i llavors a la Ciutat, perquè això no té massa concordància.

- La reforma actual ajuda als menys capacitats davallant el nivell educatiu?

Depèn, hi ha instituts que tenen departaments d'orientació que s'encarreguen d'orientar els docents de com han de fer la feina amb gent que té dificultats d'aprenentatge, problemes de nivell de gent que per ventura ve d'una escola amb un nivell més baix del normal. Depèn de si els centres estan catalogats com a centres d'interès i de diversificació. La reforma ho contempla a tot això, el que passa és que les dotacions dels centres sempre són molt fluïxes. Estan mal repartides les coses. Valdria més que les coses estassin repartides amb manco però per un igual que no un molt de tot i els altres res. L'estructura hi és però la manera d'aplicar-la no. Hi ha molta gent per aula, poca gent de professorat, la qualitat d'ensenyament es perd. La intenció a la diversificació hi és i l'ajuda de la gent amb dificultat d'aprenentatge; però llavors l'aplicació real no arriba aquí on hauria d'arribar. Et venen la façana de la casa però a dins no hi ha parets. La idea hi és, la realitat no, ni a prop fer-s'hi.

- Creus que l'especialització pot abocar al desconeixement de multitud de matèries?

Crec que ara està massa especialitzat. Es

ens ha contant

crea el desconeixement de matèries. De quan jo estudiava a ara hi ha matèries que ja m'hagués agradat fer-les com tecnologia o coses de taller que en aquell temps eren impensables. Es pretén que una persona als setze anys ja sabi el que vol estudiar; per això la diversificació els dóna més criteri per opinar. Si només sap d'una cosa no en sap del les altres. Aprens d'aquesta i d'aquells. En passar els anys els itineraris que fan de matèries que siguin més àmplies per tenir una opció. I que si tu decideixes triar una cosa i no t'agrada te'n puguis anar a una altra; però així com està ara això és difícil. Està massa encaminat cap a l'especialitat. Tot massa quadrat. Als setze anys és difícil saber el que has de triar i un any per la vida d'un adolescent és molt important. Està bé perquè fas el que t'agrada i ja no fas la típica assignatura que et molesta pel mig.

- Et molesta que algú comentí que "que bé estan els professors amb tres mesos de vacances"?

Sí, molt. A vegades em gir i contest i a vegades no ho faig, però he decidit que una altra vegada tornaré a contestar perquè sempre pots dir - Bé idò feis oposicions, feis una carrera i entra així si tan fàcil és. La gent quan diu això ho diu amb un cert sentiment d'enveja i també com a de desconeixement. Crec que aquest comentari és bastant ignorant. Si fas feina darrera una màquina una màquina fa el que tu li dius, no et respon, no et qüestiona, no et mira ni et xerra ni res. En canvi la gent que està dins el món de la docència és una unitat dins la classe que en té trenta davant. I a cada hora tens trenta persones diferents. El nivell que has de tenir tant de paciència, com personalment, com de tranquil·litat és molt gran perquè a cada hora és gent diferent. Això psicològicament pot tenir a la llarga una repercussió negativa, per tant fa falta un període de descans. Consider que no són excessives, pots repartir-les però no són de demés. Ens ho mereixem i amb la suor guanyada. Si fes feina amb una màquina d'escriure potser tendria mal d'esquena però no m'enduria els problemes a casa com faig moltes vegades. Els pares i mares això no els deu semblar bé perquè es veuen amb la obligació de tenir els infants entretinguts però no penses que tu tens el

seu i l'altre i l'altre cada dia durant sis o set hores. Cadascú mira el seu parer, si has de tenir el nin a ca teva val més que el tinguin a l'escola per això els mestres no han de tenir tantes vacances. Hi ha països on cada sis setmanes tenen descans i així també està bé, però a l'estiu trob que ens ho hem guanyat. Trob que està bé com està no perquè me'n pugui anar més a prop o més enfora sinó perquè en el setembre no estàs en condicions de res.

- És pesat per a un professor repetir cada any les mateixes matèries?

Ho és perquè són sempre les mateixes i no ho és pels continguts. Si et vas informant de les novetats que hi ha tu llavors pots anar ampliant. El que canvia és la complexitat de la matèria en una mateixa assignatura, si tens cursos diferents aniràs variant per fer coses diferents. Si tens sempre el mateix nivell si que es fa molt feixuc. De totes maneres sempre procures no tenir mai més de dos nivells. És això, fas les teves hores però sempre te'n dus feina a ca teva. Has de preparar les classes, has de corregir. Si tens més de dos nivells la cosa es complica molt i procures agafar dos nivells només, no és tan feixuc.

- Has viatjat arreu del món en multitud d'ocasions, quin és el pròxim país on penses anar?

No ho sé (riu), m'agradaria molt tornar a Myanmar (Birmània) em va agradar molt aquest estiu. Tampoc no ho pens amb massa temps. Quan s'acosta la temporada, per Pasqua, ho començ a pensar. Però no és mal de decidir. Pens on m'agradaria anar, allà on no hi ha conflictes, on no hi hagi problemes, que no sigui molt car. No ho sé, per ventura enguany tornaré anar al mateix lloc. A partir de Pasqua ho tendré clar.

- Quina actitud del viatger rebutges?

La prepotència. La prepotència de cara a les persones del país i la crítica de la pobresa i la misèria, no ho aguant. Aquesta gent que diu "Ej, quin oi, que són de bruts; Oh, pobrets, pobrets!...per ventura són més feliços que tu. En un país on hi ha superpoblació és difícil que la gent estigui tan contenta. Però no perquè nosaltres anem més nets som més macos Això de que nosaltres som sempre els millors, aquesta prepotència, em molesta molt.

- Anar de país en país és un luxe pels occidentals?

Això ho du el sistema econòmic. Per a Occident Orient és una cosa exòtica, que té uns costums religiosos que els dóna forma a la seva vida i aquí ho vivim així però és diferent. Però per a ells com que viuen dins una religió i tenen un nivell econòmic més baix comparat amb occident; perquè dins el seu món propi els basta per viure. N'hi ha que no, que podrien viure millor però no es queixen perquè aquest és el seu mode de viure. Com que per a ells Occident és una cosa desconeguda es pensen que aquí vivim beníssim però els que viuen bé són ells. Nosaltres els agafam a ells perquè ens surt més econòmic, però això és explotació. Ens apropiem de la misèria dels altres. Són dues cul-